

**ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ, ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА КОРЕКЦІЙНОЇ ОСВІТИ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАПИСАННЯ
МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ**

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки»
освітньо-професійна програма Інклюзивна освіта

ДРОГОБИЧ 2024

УДК 378.22 (07)

Л -69

Рекомендовано

рішенням кафедри соціальної педагогіки та корекційної освіти
(протокол № 10 від 27 серпня 2024 р.)

Рецензенти:

Гайдук Ніна Михайлівна кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціології та соціальної роботи Інституту гуманітарних та соціальних наук Національного університету «Львівська політехніка»

Хавула Роман Михайлович, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Методичні рекомендації до написання магістерської роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки» освітня програма Інклюзивна освіта / авт.-уклад. : Т. Логвиненко, І. Зубрицький. Дрогобич : ДДПУ ім. І. Франка, 2024.

Нову редакцію навчально-методичного посібника підготовлено на основі методичних рекомендацій до написання магістерської роботи (Т. Логвиненко, 2009) з урахуванням сучасних положень освітнього законодавства та інших матеріалів.

У методичних рекомендаціях висвітлено загальні положення та вимоги щодо підготовки, оформлення та захисту магістерської роботи, її структура, критерії оцінювання. У додатках розміщено приклади оформлення титульного аркушу, завдання до виконання кваліфікаційної роботи, зразок оформлення списку використаної літератури.

ЗМІСТ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
II. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	8
2.1. Основні етапи підготовки кваліфікаційної (магістерської) роботи	8
2.2. Вибір і затвердження теми, завдань та призначення керівника кваліфікаційної (магістерської) роботи	9
2.3. Вимоги до технічного оформлення тексту	11
2.3.1. Таблиці	13
2.3.2. Рисунки	15
2.3.3. Нумерація	16
2.3.4. Цитування та посилання на використані джерела	17
2.4. Структура магістерської роботи	19
2.4.1. Титульна сторінка кваліфікаційної (магістерської) роботи	19
2.4.2. Анотація до кваліфікаційної (магістерської) роботи	19
2.4.3. Зміст кваліфікаційної (магістерської) роботи	20
2.4.4. Перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів (у разі потреби)	20
2.4.5. Вступ	21
2.4.6. Основна частина	25
2.4.7. Висновки	27
2.4.8. Бібліографічний опис використаних джерел	27
2.4.9. Додатки	28
III. ПІДГОТОВКА, ПОРЯДОК ТА ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	30
3.1. Підготовка до захисту магістерської роботи	30
3.2. Процедура захисту магістерської роботи	32
IV. ПАМ'ЯТКА НАУКОВОМУ КЕРІВНИКУ ТА МАГІСТРАНТУ	34
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ТА ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	40
ДОДАТКИ	42

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

У відповідності до п. 5 статті 5 Закону України «Про вищу освіту» *магістр* – освітній ступінь, що присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90–120 кредитів ЄКТС, обсяг освітньо-наукової програми – 120 кредитів ЄКТС. Освітньо-наукова програма магістра обов’язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 %. Обсяг кредиту ЄКТС становить 30 год.

Освітньо-професійна програма «Інклюзивна освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти (90 кредитів ЄКТС), яка реалізується у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка, розроблена на основі стандарту вищої освіти за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11.05.2021 року № 520. Обов’язковими компонентами цієї освітньо-професійної програми є підготовка *кваліфікаційної (магістерської) роботи* та *підсумкова атестація*).

Кваліфікаційна магістерська робота є випускною кваліфікаційною роботою наукового змісту, що відображає хід та розробку обраної теми, відповідає сучасному рівню розвитку освіти та науки, є перспективною для подальшого наукового дослідження. Вона повинна засвідчити рівень володіння здобувачем методологією наукового дослідження, умінням узагальнювати та аналізувати наукові джерела, статистичні дані, працювати з нормативно-правовими документами тощо. Також, магістерська робота є формою контролю набутих здобувачем другого (магістерського) рівня вищої освіти у процесі навчання інтегрованих знань, умінь, навичок, необхідних для виконання професійних обов’язків.

Згідно п. 1 та п. 2 статті 6 Закону України «Про вищу освіту» *атестація* – це встановлення відповідності результатів навчання (наукової або творчої роботи) здобувачів вищої освіти вимогам освітньої програми та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту

Підсумкова атестація здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка здійснюється згідно Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка та Положення про атестацію здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра та магістра у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка.

У відповідності до пп. 2.2 Положення про атестацію здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра та магістра у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка (далі – Положення) атестація здобувачів різних ступенів вищої освіти здійснюється відповідно до вимог стандарту вищої освіти (*Стандарт вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти*) і відповідної освітньо-професійної програми (*Освітньо-професійна програма «Інклюзивна освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка». Освітня кваліфікація: «Магістр освітніх, педагогічних наук» за спеціалізацією «Інклюзивна освіта»*) у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту та/або кваліфікаційної магістерської роботи. Також, як зазначено у пп.2.4 вибір варіанту підсумкової атестації здійснюється вченою радою факультету (*історії, педагогіки та психології*) і зазначається у робочих навчальних планах підготовки фахівців.

Кваліфікаційні (магістерські) роботи виконуються на завершальному етапі навчання студентів в Університеті і передбачають:

- систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх при вирішенні конкретних наукових, технічних, економічних, виробничих й інших завдань;
- розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних з темою роботи.

Освітньо-професійна програма «Інклюзивна освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» (далі – ОПП) вказує, що атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.

Згідно пп. 2.3 Положення *кваліфікаційна (магістерська) робота* передбачає проведення аналізу та теоретичного розроблення (моделювання та дослідження процесів і об'єктів) актуальних питань, проблем у відповідній галузі знань. У ч. 3 ОПП, відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти (*розділ VII. Форми атестації здобувачів вищої освіти*), предметно визначено, що *кваліфікаційна (магістерська) робота* передбачає самостійне розв'язання складної задачі у сфері освітніх, педагогічних наук, що потребує проведення досліджень та/або здійснення інновацій. Також, у пп 2.3 Положення визначено завдання кваліфікаційної роботи.

Завдання кваліфікаційної (магістерської) роботи	систематизація, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисциплін відповідного професійного спрямування та застосування їх при вирішенні конкретних наукових і практичних завдань у певній галузі знань
	розвиток навичок самостійної пошукової роботи і оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних з темою кваліфікаційної роботи
	розв'язання спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми у певній галузі знань відповідно до обраної спеціальності (освітньої програми), що супроводжується проведенням досліджень та/або

	застосуванням інноваційних підходів та характеризується невизначеністю умов і вимог
	виявлення рівня підготовленості студента до роботи за обраною спеціальністю

У відповідності до пп. 6.1 Положення *виконання кваліфікаційних робіт має на меті:*

- систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань та вмінь зі спеціальності та застосування їх під час виконання конкретних наукових, проектних, технічних, економічних, виробничих та інших завдань;
- розвиток навиків самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних з темою роботи.

Кваліфікаційні (магістерські) роботи здобувачів вищої освіти ступенів магістра підлягають обов'язковій перевірці на *академічний плагіат*.

Не дозволяється включати до кваліфікаційної (магістерської) роботи текст кваліфікаційної (бакалаврської) роботи, захищеної при здобутті попереднього рівня вищої освіти.

II. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

2.1. Основні етапи підготовки кваліфікаційної (магістерської) роботи

Основні етапи підготовки та виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи	вибір теми та призначення наукового керівника
	затвердження теми і наукового керівника наказом ректора за поданням декана факультету
	розробка завдання та складання поетапного плану виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи
	опрацювання бібліографії за темою магістерського дослідження
	збирання фактичного матеріалу під час роботи над магістерською роботою
	обробка матеріалу із застосуванням сучасних наукових методів
	підготовка чорнового варіанту роботи (у порядку, передбаченому поетапним планом), консультування з науковим керівником
	написання чистового варіанту тексту, оформлення кваліфікаційної (магістерської) роботи
	попередній захист кваліфікаційної (магістерської) роботи
	подання науковому керівникові електронної версії виправленого тексту кваліфікаційної (магістерської) роботи для перевірки на плагіат
	отримання електронної копії роботи для роздруківки
	подання зброшурованої версії (у твердій палітурці) на випускову кафедру у визначений Вченою радою факультету термін, який не може бути меншим ніж два тижні до дня захисту в екзаменаційній комісії
	перевірка на плагіат
	отримання відгуку керівника кваліфікаційної (магістерської) роботи
рецензування кваліфікаційної (магістерської) роботи	

захист кваліфікаційної (магістерської) роботи на засіданні екзаменаційної комісії (далі – ЕК)
--

2.2. Вибір і затвердження теми, завдань та призначення керівника кваліфікаційної (магістерської) роботи

Здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти (далі – здобувач) має право вибрати тему магістерської роботи із переліку тем, запропонованих випусковою кафедрою, або запропонувати свою з обґрунтуванням доцільності її розроблення. В останньому випадку вибір теми магістерської роботи здійснюється шляхом написання заяви на ім'я завідувача *кафедри соціальної педагогіки та корекційної освіти* та, за необхідності, подання листа-погодження від керівника підприємства (організації, установи, науково-дослідної лабораторії тощо), яке є базою для проходження переддипломної практики такого студента.

Теми кваліфікаційних робіт, їх виконавців та наукових керівників затверджує ректор Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (далі - Університет) своїм наказом. Для цього декан факультету історії, педагогіки та психології готує на ім'я проректора з науково-педагогічної роботи службову записку з пропозиціями щодо тематики кваліфікаційних робіт, їх виконавців та наукових керівників, яку подає до навчально-методичного відділу Університету до кінця вересня року, який передує року початку роботи екзаменаційної комісії.

Теми кваліфікаційних (магістерських) робіт формують відповідно до науково-дослідної тематики випускової кафедри соціальної педагогіки та корекційної освіти та її науково-педагогічних працівників, сучасних досягнень у відповідній предметній галузі або суміжних сферах науки. Тематика магістерських робіт на випусковій кафедрі переглядається та оновлюється кожного навчального року.

Назва теми магістерської роботи повинна бути лаконічною, відображати мету та основний зміст роботи й мати ідентичне формулювання в наказі про закріплення тем і керівників за студентами, завданні на кваліфікаційну

(магістерську) роботу, титульному аркуші, документах ЕК та в додатку до диплому.

Кафедра соціальної педагогіки та корекційної освіти створює необхідні умови для своєчасного ознайомлення студентів із тематикою кваліфікаційних (магістерських) робіт, організовує процедуру вибору наукових керівників та надає необхідну допомогу кожному окремому здобувачу у виборі теми, яка відповідає його інтересам.

Тема кваліфікаційної (магістерської) роботи може бути уточнена за заявою студента на засіданні випускової кафедри, але не пізніше ніж за два місяці до визначеного терміну подання завершеної магістерської роботи до захисту. Уточнення теми кваліфікаційної роботи оформлюється наказом ректора університету за поданням декана на основі прийнятого рішення випускової кафедри. Зміна теми кваліфікаційної (магістерської) роботи після затвердження, допускається як виняток, за візою-погодженням із науковим керівником магістерського дослідження та згодою завідувача випускової кафедри, на ім'я якого подається відповідна заява від здобувача.

Завдання на кваліфікаційну (магістерську) роботу (додаток А) охоплює вихідні дані для роботи, перелік питань, які здобувачу необхідно виконати, перелік літературних джерел і програмних продуктів, які належить використати в процесі підготовки роботи, календарний план виконання роботи та термін її завершення і подання до захисту тощо.

Завдання на кваліфікаційну роботу затверджує завідувач кафедри соціальної педагогіки та корекційної освіти, на якій виконується робота. Один примірник завдання видається здобувачеві, другий зберігається на випусковій кафедрі.

Для керівництва підготовкою кваліфікаційної (магістерської) роботи здобувачу призначають керівника з числа викладачів випускової кафедри соціальної педагогіки та корекційної освіти або висококваліфікованих фахівців виробничих і наукових організацій тощо. Керівник формує завдання на кваліфікаційну (магістерську) роботу, консультує здобувача в процесі її

виконання, підписує її та надає письмовий відгук щодо характеристики роботи здобувача в процесі її виконання.

Керівниками магістерських кваліфікаційних робіт призначаються викладачі випускової кафедри або висококваліфіковані фахівці виробничих і наукових організацій, які мають наукові ступені та/або вчені звання.

Кваліфікаційні (магістерські) роботи, що носять комплексний характер, можуть виконуватися під спільним керівництвом викладачів різних кафедр. Не дозволяється спільне керівництво кваліфікаційною роботою викладачами однієї кафедри.

Обов'язки керівника кваліфікаційної (магістерської) роботи

Керівник кваліфікаційної (магістерської) роботи	надає допомогу у підготовці поетапного плану виконання магістерської роботи та контролює його реалізацію
	формує разом із здобувачем завдання на підготовку кваліфікаційної (магістерської) роботи та впродовж усього періоду навчання на основі аналізу підготовлених студентом магістратури матеріалів фіксує його виконання, про що подає інформацію на засіданні кафедри
	рекомендує літературу, інші матеріали та джерела інформації
	проводить консультації у відповідності з розкладом та графіком самостійної роботи здобувача
	сприяє публікації результатів наукових та науково-методичних досліджень здобувачів

2.3. Вимоги до технічного оформлення тексту

Оформлення кваліфікаційних (магістерських) робіт здійснюється відповідно до вимог ДСТУ 3008: 2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання».

Оформлення списку використаних джерел повинно відповідати вимогам ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання».

Робота друкується на одному боці аркушів білого паперу формату А4 (210x297 мм) з використанням текстового редактора Word:

- орієнтація книжкова;
- текстовий редактор Microsoft Word із розширенням *.doc, *.docx.;
- шрифт – Times New Roman, має бути чітким, рядок – чорного кольору (для графічного чи значеннєвого виділення прикладів, понять тощо допускається використання інших шрифтів);
- кегль – 14 pt;
- міжрядковий інтервал – 1,5;
- вирівнювання по ширині;
- параметри сторінки – верхнє і нижнє поле – 20 мм, праве – 10 мм, ліве – 25 мм;
- абзацний відступ – 1,25.

Рекомендовані обсяги випускової (магістерської) роботи

<i>Вид кваліфікаційної роботи</i>	<i>Обсяг в аркушах формату А 4</i>
	для дисциплін гуманітарного та психолого-педагогічного циклів
магістерська	50-80

Мова кваліфікаційної (магістерської) роботи – **державна**. У відповідності до статті 10 Конституції України державною мовою в Україні є **українська мова**.

Стиль письма магістерської роботи має бути науковим. Характерною ознакою наукового стилю є абстрактність, узагальненість, підкреслена логічність, предметність, однозначність і точність, ясність і об'єктивність викладу, насиченість інформації та її стислість, доказовість, оцінність, переконливість, аналіз, синтез, аргументація, пояснення причинно-наслідкових відношень, логічні підсумки. Не допускається використання спрощеного або публіцистичного стилю, чи надто складних словесних конструкцій, відступів від загальноприйнятої термінології.

Послідовність викладення матеріалу має бути логічною. Думки і пропозиції слід формулювати чітко і зрозуміло. Слід уникати надмірної описовості, зайвої інформації, не пов'язаної з темою дослідження, необґрунтованих тверджень і висловів, повторів думок. Висновки і пропозиції мають бути конкретними, аргументованими і базуватися на аналізі законодавства, наукових джерел та педагогічної практики.

2.3.1. Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, подається в табличній формі. Кожна таблиця повинна мати тематичний заголовок, що відображає її зміст. Заголовок (назва) кожної таблиці має містити інформацію про об'єкт, суб'єкт, дату чи період, за який наводяться дані.

Таблиці у тексті нумеруються та вирівнюються по ширині. Праворуч і вище від назви таблиці з прописної букви пишуть слово «Таблиця» та її порядковий номер арабськими цифрами. Знак № перед цифрою, а також крапка після номера і назви таблиці не ставляться. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці в цьому розділі (наприклад: Таблиця 1.2 – друга таблиця першого розділу). Якщо в тексті роботи є тільки одна таблиця, то її позначають «Таблиця 1» або «Таблиця Б.1», якщо таблицю наведено в додатку Б.

Таблицю розміщують після першого посилання на неї в тексті, а за необхідності – у додатку до роботи. Посилання в тексті мають бути на всі таблиці. Вони складаються зі слова «табл.» із зазначенням її номера.

Якщо ж таблиця за своїм розміром в одну сторінку або менша від неї, то її не можна розривати. Вона поміщається на наступній сторінці після тої, на якій зроблено посилання на цю таблицю. В такому разі місце, яке звільняється на сторінці після посилання на таблицю, заповнюється текстом, який мав би йти після таблиці.

Якщо рядки або стовпці таблиці виходять за формат сторінки, то таблицю ділять на частини, які розміщують одна під одною або поряд, при цьому в кожній

частині таблиці повторюють її головку й боковик. У разі поділу таблиці на частини допускається її головку або боковик замінити відповідно номерами стовпців і рядків. При цьому нумерують арабськими цифрами стовпці і (або) рядки першої частини таблиці. Слово «Таблиця» зазначають один раз праворуч над першою частиною таблиці, над іншими частинами друкують слова «Продовження таблиці» або «Закінчення таблиці» із зазначенням номера таблиці. Наприклад: «Продовження табл. 1.2». Назву ставлять тільки над першою частиною таблиці.

Якщо в кінці сторінки таблиця переривається і її продовження буде на наступній сторінці, то в першій частині таблиці нижню горизонтальну лінію, що обмежує таблицю, не креслять.

Допускається розміщення таблиці вздовж довгого боку аркуша таким чином, щоб її можна було читати з поворотом кваліфікаційної (магістерської) роботи за годинниковою стрілкою.

Оформлюючи таблицю, слід дотримуватися певного співвідношення її частин. Ширина боковика має бути не більше $1/3$ загальної ширини таблиці, а висота головки таблиці – не більше $1/3$ висоти таблиці. Стовпці нумеруються тільки в тих випадках, коли у тексті на них є посилання або таблицю розташовують на кількох сторінках. Висота рядків має бути не менше 8 мм. Якщо рядки або стовпці таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під одною, або поруч, або переносячи частину таблиці на наступну сторінку, повторюючи в кожній частині таблиці її головку та боковик. При поділі таблиці на частини допускається її головку замінити відповідними номерами стовпців.

Заголовки стовпців і рядків таблиці слід друкувати кеглем 10 з великої літери, підзаголовки стовпців – з малої, якщо вони є продовженням заголовка, або з великої, якщо вони мають самостійне значення. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять, заголовки і підзаголовки стовпців друкують в однині.

Таблиці ліворуч, праворуч і знизу, як правило, обмежують лініями.

Розділяти заголовки і підзаголовки боковика і стовпців діагональними лініями не можна.

Горизонтальні й вертикальні лінії, що розмежовують рядки таблиці, можна не креслити, якщо відсутність таких не ускладнює користування таблицею.

Заголовки стовпців, як правило, друкують паралельно рядкам таблиці. За необхідності допускається перпендикулярне розміщення заголовків стовпців.

Головку таблиці треба відокремлювати лінією від тексту таблиці.

Якщо всі показники таблиці мають однакові одиниці виміру, їх вносять у заголовок таблиці, якщо різні – вказують у боковику. Позначення одиниць виміру має відповідати вимогам стандартів.

2.3.2. Рисунки

Рисунки (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти, скриншоти) подаються безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. На всі рисунки мають бути посилання у тексті. Ілюстрації позначають словом «Рис.», нумеруються послідовно арабськими цифрами, вирівнюються по центру. Назви ілюстрацій розміщують після їхніх номерів. На всі ілюстрації мають бути посилання. Якщо ілюстрація створена не автором магістерської роботи, необхідно дотримуватися вимог чинного законодавства про авторські права.

Креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми повинні відповідати вимогам стандартів Єдиної системи конструкторської документації та Єдиної системи програмної документації.

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують під ілюстрацією з абзацного відступу. За необхідності під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані (підрисунковий текст). Ілюстрації позначаються словом «Рис.» і нумеруються арабськими цифрами послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: «Рис. 3.1» (перший рисунок третього розділу). Номер ілюстрації, її назва і

пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Слово «Рис.» і назву подають після пояснювальних даних.

Ілюстрації кожного додатка позначають окремою нумерацією арабськими цифрами з додаванням літери перед цифрою позначення додатка (Рис. В. 3). Рисунок (діаграму, схему і т. ін.), як правило, слід виконувати на одній сторінці. Якщо рисунок не вміщується на одній сторінці, дозволяється переносити його на інші сторінки. При цьому тематичну назву розміщують на першій сторінці, пояснювальні дані – на кожній сторінці і під ними друкують «Рис..., аркуш...», якщо є кілька рисунків, і «Рис. 1, аркуш...», якщо є один рисунок.

2.3.3. Нумерація

Нумерація сторінок, підрозділів, пунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знаку №.

Номери сторінок проставляються внизу, по центру або у правому кутку без крапки наприкінці, починаючи зі вступу.

Вимоги до набору тексту:	вимкнути функцію «перенос»
	вимкнути функцію «нумерація сторінок»
	відступ першого рядка кожного абзацу робиться автоматично через меню Microsoft Word (відступ 1,25)
	відстань між словами – 1 пропуск
	у тексті тез вживаються такі знаки: лапки – (« »), апостроф – (’), через пробіл тире (–)
	дефіс (-). Двокрапка (:) у тексті ставиться без пробілу, у списку використаних джерел – відповідно до вимог

Першою сторінкою кваліфікаційної (магістерської) роботи є титульна сторінка, яку включають до загальної нумерації сторінок, але *номер сторінки не ставлять*.

Номер розділу ставлять після слова РОЗДІЛ (арабськими або римськими цифрами). Розділи повинні мати порядкову нумерацію в межах викладання змісту роботи (РОЗДІЛ 1, РОЗДІЛ 2, РОЗДІЛ 3 або РОЗДІЛ I, РОЗДІЛ II, РОЗДІЛ III).

Такі структурні елементи роботи як ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПОСИЛАНЬ не мають порядкового номера.

Рисунки (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти, скріншоти) подаються безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. На всі рисунки мають бути посилання у тексті.

Ілюстрації позначають словом «Рис.», нумеруються послідовно арабськими цифрами, вирівнюються по центру. Назви ілюстрацій розміщують після їхніх номерів.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номеру розділу та порядкового номеру підрозділу, між якими ставлять крапку. Наприклад : «1.2» - другий підрозділ першого розділу, «2.3 – третій підрозділ другого розділу. Далі у тому ж рядку йде заголовок підрозділу. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами, окрім першої великої букви («1.1. Сучасний стан організації інклюзивного середовища в Україні»).

Усі заголовки формулюються лаконічно. Вони повинні розкривати зміст відповідної структурної частини роботи. У заголовках не можна робити переноси слів.

2.3.4. Цитування та посилання на використані джерела

У процесі підготовки кваліфікаційної (магістерської) роботи для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи того опублікованого твору, слід наводити цитати, цифрові дані, рисунки, оригінальні думки інших авторів. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий в джерелі, із збереженням особливостей авторського написання;

б) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело.

При написанні магістерської роботи здобувач повинен давати посилання на джерела, матеріали з яких наводяться в роботі, або на ідеях і висновках яких розробляються проблеми, задачі, питання, вивченню яких присвячена його магістерська робота.

Обов'язково посилання слід давати на усі цифрові дані. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей з цитованого документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг тощо.

Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тому разі, коли в них є матеріал, який не включено до останнього видання.

Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, у посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул із джерела, на яке посилаються.

На запозичену з літературних і статистичних джерел інформацію (формули, таблиці, схеми, графіки, узагальнення, висновки тощо) обов'язково слід робити посилання одразу після закінчення цитати чи інших використаних чужих даних. Посилання даються у квадратних дужках, де вказується порядковий номер джерела у списку літератури та відповідна сторінка джерела (наприклад, [4, с. 35]).

2.4. Структура магістерської роботи

У відповідності до пп. 6.8 Положення структура кваліфікаційної (магістерської) роботи включає набір обов'язкових елементів:

Структура кваліфікаційної (магістерської) роботи	титульна сторінка (додаток Б)
	оцінка та мотивації оцінки захисту роботи (додаток В)
	анотація
	зміст (додаток Г)
	перелік умовних позначень (у разі потреби) (додаток Д)
	вступ
	основна частина
	висновки
	список використаних джерел
	додатки, які складаються з таблиць, схем, діаграм, що стосуються теми кваліфікаційної роботи

2.4.1. Титульна сторінка кваліфікаційної (магістерської) роботи

Титульна сторінка містить найменування закладу вищої освіти, факультету, випускової кафедри; прізвище, ім'я, по батькові здобувача; назву кваліфікаційної (магістерської) роботи; найменування спеціальності, освітньо-професійної програми, групи; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника і (або) консультанта; місто і рік.

2.4.2. Анотація до кваліфікаційної (магістерської) роботи

Анотація подається з метою ознайомлення зі змістом та результатами магістерської роботи. Анотація – це узагальнений короткий виклад основного змісту кваліфікаційної (магістерської) роботи.

В анотації мають бути стисло представлені основні результати дослідження із зазначенням наукової новизни та, за наявності, практичного значення. Наприкінці анотації наводяться ключові слова відповідною мовою. Сукупність ключових слів повинна відповідати основному змісту кваліфікаційної (магістерської) роботи, відображати тематику дослідження і забезпечувати тематичний пошук роботи. Кількість ключових слів становить від

п'яти до десяти. Ключові слова подають у називному відмінку, друкують в рядок через кому.

Анотація складається автором державною та однією з іноземних мов (найчастіше – англійською мовою). Обсяг кожного з ідентичних текстів у межах 150 слів.

Викладення матеріалу в анотації повинно бути лаконічним. Необхідно використовувати синтаксичні конструкції, притаманні мові ділових документів, уникати складних граматичних конструкцій.

2.4.3. Зміст кваліфікаційної (магістерської) роботи

У змісті, що подається на початку кваліфікаційної (магістерської) роботи, містяться назви й номери початкових сторінок усіх структурних компонентів роботи: вступу, розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовок), висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків, інших структурних частин.

2.4.4. Перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів (у разі потреби)

У разі, якщо в кваліфікаційній (магістерській) роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення й таке інше, то їх перелік може бути поданий у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом.

Перелік умовних позначень слід друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять, наприклад, скорочення, справа - їх детальне розшифрування.

Якщо в магістерському дослідженні спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення й таке інше повторюються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні.

2.4.5. Вступ

Розкриває сутність і стан наукової проблеми та її значущість, підстави і вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

У вступі подають загальну характеристику кваліфікаційної (магістерської) роботи в *рекомендованій нижче послідовності*.

Актуальність теми. Актуальність – обов'язкова вимога до будь-якої наукової праці. Тому цілком зрозуміло, що вступ до неї починають з обґрунтування актуальності обраної теми. Вміння обрати тему, правильно її зрозуміти й оцінити з точки зору своєчасності й соціальної значущості характеризує наукову зрілість і професійну підготовку автора магістерської роботи.

Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми обґрунтовують актуальність і доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки, особливо на користь України.

Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми або наукового завдання.

Для з'ясування стану розробки обраної теми складається короткий огляд літератури, з якого можна зробити висновок, що дана тема ще не розкрита (розкрита лише частково, або не в тому аспекті) і тому вимагає подальшого розроблення. Якщо такий висновок не випливає логічно з огляду, то магістранту немає сенсу розробляти обрану тему. Огляд літератури за темою демонструє ґрунтовне ознайомлення магістранта зі спеціальною літературою, його вміння систематизувати джерела, критично їх розглядати, виділяти суттєве, оцінювати зроблене раніше іншими дослідниками, визначати головне у сучасному стані вивчення теми. Матеріали такого огляду треба систематизувати в певному логічному зв'язку і послідовності. В огляді називають і критично оцінюють публікації, прямо і безпосередньо причетні до теми магістерської роботи. Від формулювання наукової проблеми і доведення, що частина проблеми, котра є

темою даної магістерської праці, ще не розроблена і не висвітлена у спеціальній літературі, логічно перейти до формулювання мети дослідження, а також зазначення конкретних завдань, які вирішуватимуться відповідно до визначеної мети.

Мета і завдання дослідження. Формулюючи мету магістерської роботи, не слід вживати таких слів, як «Дослідження...», «Вивчення...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Мета – це обґрунтоване уявлення про загальні кінцеві або проміжні результати наукового пошуку; це кінцевий науковий результат, якого прагне досягти здобувач у процесі власного дослідження. Ставлячи перед собою мету, дослідник уявляє, який результат він збирається отримати, яким буде цей результат.

Загальна мета дослідження конкретизується у його завданнях, сукупність яких дає уявлення про те, що слід зробити для її досягнення.

Завдання дослідження – це конкретні шляхи, засоби досягнення дослідником поставленої мети. Як правило, вони формулюються у вигляді стислих і конкретних тез імперативів: *визначити...; довести...; досягти...; з'ясувати...; охарактеризувати...; провести...; проаналізувати...; розкрити...; розробити...* тощо. Послідовність визначених завдань має бути такою, щоб кожне з них логічно випливало з попереднього.

Єдиного стандарту у формулюванні завдань немає, однак найчастіше вони пов'язані з виявленням сутності, природи, і структури об'єкту, що вивчається, розкриттям загальних способів його перетворення та розробкою конкретних методик, педагогічних дій і практичних рекомендацій. Як правило, у магістерській роботі має бути сформульовано чотири завдання.

Завдання магістерського дослідження обов'язково мають включати в себе наступні елементи:

- 1) аналіз літератури з проблеми дослідження;

2) емпіричну перевірку запропонованої системи заходів з точки зору відповідності її критеріям оптимальності й ефективності (для експериментальних досліджень);

3) розробку рекомендацій та пропозицій щодо використання автором результатів дослідження на практиці або актуалізацію історичного досвіду.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення; це певна сукупність властивостей і відносин, яка існує незалежно від того, хто пізнає, але відображається ним, слугує джерелом необхідної для дослідження інформації, своєрідним полем наукового пошуку.

Об'єкт дослідження в педагогіці – це, як правило, процес, певне явище, яке не залежить від суб'єкта пізнання і на яке звернута увага дослідника. Об'єктом можуть виступати, наприклад, процеси навчання, виховання або розвитку особистості в особливих умовах, процеси становлення нових освітніх і виховних систем, процеси формування певних якостей особистості тощо.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага здобувача, оскільки предмет дослідження визначає тему магістерської праці, яка визначається на титульному аркуші як її назва. Предмет дослідження визначає аспект розгляду, дає уявлення про те, як розглядається об'єкт саме в даному дослідженні цим ученим. Важливою вимогою є відповідність предмета об'єкту дослідження.

Гіпотеза дослідження. Гіпотеза – сукупність теоретично обґрунтованих припущень, істинність яких потрібно перевірити. Експериментальні роботи повинні обов'язково містити гіпотезу дослідження. Гіпотеза є одним із методів розвитку наукового знання, а також структурним елементом теорії. Вона має формулюватись як таке припущення, при якому на основі ряду факторів можна зробити висновок про зв'язок між явищами або про причини явища, причому цей висновок не можна вважати повністю доведеним. Гіпотеза має формулюватись

так, щоб з її змісту чітко проглядались положення, що потребують доведень і захисту. Гіпотеза виникає з потреб суспільної практики, відображає наукові абстракції, систематизує наявні теоретичні уявлення, включає судження, поняття, умовиводи. Наукова гіпотеза завжди виходить за межі вивченого кола фактів, не лише пояснює їх, а й виконує прогностичну функцію.

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Джерельна база дослідження. Доцільно у вступі зазначити проаналізовані і використані магістрантом під час дослідження джерела, особливо, якщо опрацьовувались архівні, нормативно-правові, законодавчі документи, раритетні видання тощо.

Хронологічні межі дослідження. У вступі магістерської роботи доцільно обґрунтувати хронологічні межі дослідження, якщо робота присвячена історико-педагогічній проблемі. Слід пояснити, чому автор досліджує певне питання конкретно з цього року по той рік, а не інший.

Наукова новизна отриманих результатів. Подають короткий виклад нових наукових положень (рішень), запропонованих магістрантом особисто (у відповідності до завдань дослідження). Необхідно показати відмінність отриманих результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (вперше одержано, удосконалено, дістало подальший розвиток). Кожне наукове положення чітко формулюють, відокремлюючи його основну сутність і зосереджуючи особливу увагу на рівні досягнутої при цьому новизни.

Усі наукові положення з урахуванням досягнутого ними рівня новизни є теоретичною основою (фундаментом) вирішеної в магістерській роботі наукової задачі або наукової проблеми.

Практичне значення отриманих результатів. У магістерській роботі, що має теоретичне значення, треба подати відомості про наукове використання

результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання, а в магістерській роботі, що має прикладне значення, - відомості про практичне застосування отриманих результатів або рекомендації як їх використати. Відзначаючи практичну цінність здобутих результатів, необхідно подати інформацію про ступінь їх готовності до використання або масштабів використання. Необхідно дати короткі відомості щодо впровадження результатів досліджень із зазначенням назв організацій, в яких здійснена реалізація, форм реалізації та реквізитів відповідних документів.

Структура магістерської роботи. Слід перерахувати кількість розділів магістерської роботи, назвати кількість сторінок та найменувань у списку використаних джерел.

2.4.6. Основна частина

Основна частина магістерської роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Зазвичай, магістерська робота складається з *трьох* розділів, кожен із яких має 2-3 підрозділи. Кожний розділ починають з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом обраного напрямку та обґрунтуванням застосованих методів досліджень. У кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки від другорядних подробиць.

У розділах основної частини подають:

- огляд літератури за темою і вибір напрямів досліджень (подають у I розділі);
- виклад загальної методики й основних методів досліджень (подають на початку II розділу);
- експериментальну частину і методику досліджень;
- відомості про проведені теоретичні і (або) експериментальні дослідження;
- аналіз і узагальнення результатів досліджень.

В огляді літератури здобувач окреслює основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою. Стисло, критично висвітлюючи роботи попередників, здобувач повинен назвати ті питання, що залишились невирішеними і, отже, визначити своє місце у розв'язанні проблеми. Бажано закінчити цей розділ коротким резюме стосовно необхідності проведення досліджень у даній галузі. Загальний обсяг огляду літератури не повинен перевищувати 20 % обсягу основної частини магістерської роботи.

У другому розділі, як правило, обґрунтовують вибір напряму досліджень, наводять методи вирішення задач і їх порівняльні оцінки, розробляють загальну методичку проведення магістерських досліджень. У теоретичних роботах розкривають методи розрахунків, гіпотези, що розглядають, в експериментальних - принципи дії і характеристики розробленої апаратури, оцінки похибок вимірювань.

У наступних розділах з вичерпною повнотою викладають результати власних досліджень автора з висвітленням того нового, що він вносить у розроблення проблеми. Здобувач повинен давати оцінку повноти вирішення поставлених задач, оцінку достовірності одержаних результатів (характеристик, параметрів), їх порівняння з аналогічними результатами вітчизняних і зарубіжних праць, обґрунтування потреби додаткових досліджень, негативні результати, які обумовлюють необхідність припинення подальших досліджень.

Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній автором.

2.4.7. Висновки

Викладають найважливіші наукові та практичні результати, одержані в магістерській роботі, які повинні містити формулювання розв'язаної наукової проблеми (задачі), її значення для науки і практики. Далі формулюють висновки та рекомендації щодо наукового та практичного використання здобутих результатів. У першому пункті висновків коротко оцінюють стан питання. Далі у висновках розкривають методи вирішення поставленої в магістерській роботі

наукової проблеми (задачі), їх практичний аналіз, порівняння з відомими розв'язаннями.

У висновках необхідно наголосити на якісних і кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів, викласти рекомендації щодо їх використання.

У цілому висновки мають бути чіткими, конкретними і відповідати поставленим завданням магістерської роботи.

2.4.8. Бібліографічний опис використаних джерел

До списку використаних джерел слід включати тільки ті джерела, на які є посилання у тексті.

Елементи, які може містити список використаних джерел	Закони України
	підзаконні нормативно-правові акти міністерств і відомств
	наукова, навчально-методична, спеціальна література, видана українською мовою
	офіційні сторінки в мережі Інтернет
	наукова, навчально-методична, спеціальна література, видана іноземними мовами. Однак, забороняється цитування в тексті магістерської роботи та внесення до бібліографічних списків тих джерел, які опубліковані російською мовою в будь-якій країні, а також джерел іншими мовами, якщо вони опубліковані на території росії та білорусі.

Джерела необхідно розміщувати в списку в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Цей спосіб передбачає розміщення усіх позицій списку використаних джерел в алфавітному порядку за прізвищем автора (або за назвою нормативного документа чи джерела, де автор не зазначений) у пріоритетній черговості (додаток Ж)

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи, зокрема потрібну інформацію можна одержати із таких державних стандартів:

- ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1–2003, IDT)»;
- ДСТУ 3582:2013 «Інформація та документація. Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, ISO 832:1994, NEQ).

Для нормативно-правових актів (Закони України, інструкції та нормативні акти міністерств і відомств) необхідно вказувати останню чинну редакцію із посиланням на офіційні електронні бази даних (напр. <http://zakon2.rada.gov.ua>).

2.4.9. Додатки

Матеріал, що доповнює положення кваліфікаційної (магістерської) роботи, допускається розміщувати у додатках. Додатки оформлюються як продовження магістерської роботи у порядку появи посилань у тексті роботи. Кожний додаток слід починати з нової сторінки із зазначенням угорі та праворуч сторінки слова «Додаток» і його номер. Додаток повинен мати заголовок, який друкують угорі симетрично щодо тексту з великої літери окремим рядком.

Ілюстрації та таблиці, розміщені в додатках, нумерують послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь у межах кожного додатка арабськими цифрами з додаванням перед цифрою позначення додатка. Наприклад: Рис. Д.1.2 — другий рисунок першого розділу додатка Д.

Якщо в магістерській роботі є лише один додаток, то він позначається «Додаток А». Допускається позначення додатків літерами латинської абетки, за винятком літер І та О.

Джерела, які цитуються тільки в додатках, мають розглядатися незалежно від тих, які цитуються в основній частині роботи, і мають бути перелічені наприкінці кожного додатка в переліку посилань.

Додатки до роботи (ілюстрації, словники, таблиці, програми, дискети) нумеруються у порядку появи посилань на них у тексті роботи. Вони додаються до роботи і зберігаються разом з роботою. Здавати на зберігання кваліфікаційні роботи без додатків (якщо вони були) категорично заборонено.

Якщо додатками до кваліфікаційної роботи виступають матеріали, що характеризують її наукову і практичну цінність – макети, зразки матеріалів, установки, художні вироби, художні картини, гербарії, стенди тощо – то вони після захисту роботи не передаються на зберігання в архів Університету. За письмовим дозволом ректора (проректора) Університету вони залишаються на відповідних кафедрах з метою їх використання в навчально-виховному процесі (додаток З). В архів у цих випадках здаються письмові дозволи (оригінали).

Наявність додатків (якщо вони не зброшуровані разом з кваліфікаційною роботою) має зазначатися на титульній сторінці кваліфікаційної роботи: «Додатки: авторська художня картина, альбом з рисунками, один диск».

До кваліфікаційних робіт, результати яких впроваджені в освітній процес чи виробництво, додається довідка про їх впровадження, підписана керівником установи і завірена печаткою (додаток К).

III. ПІДГОТОВКА, ПОРЯДОК ТА ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

3.1. Підготовка до захисту магістерської роботи

Кафедра соціальної педагогіки та корекційної освіти як випускова зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» (галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» Освітня кваліфікація «Магістр освітніх, педагогічних наук за спеціалізацією «Інклюзивна освіта») здійснює контроль за написанням магістерських робіт. З цією метою на наукових семінарах кафедри (не менше, ніж двічі за навчальний рік) заслуховуються звіти виконавців кваліфікаційних робіт про хід роботи над ними. Протокол засідання наукового семінару, підписаний керівником семінару, зберігається в справах кафедри до закінчення навчального року.

Здобувач допускається до захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи, якщо він успішно завершив теоретичний курс навчання та пройшов попередній захист роботи на засіданні кафедри і подав завідувачу кафедри:

- кваліфікаційну роботу, підписану ним і науковим керівником;
- письмовий відгук керівника з характеристикою діяльності випускника під час виконання кваліфікаційної роботи.

Обов'язковою умовою допуску кваліфікаційної роботи до попереднього захисту на засіданні кафедри є її перевірка на академічний плагіат.

Обов'язковою умовою допуску до захисту магістерських робіт є їхня апробація (доповідь на наукових конференціях (в тому числі студентських), публікація у науковому чи навчальному виданні).

Кваліфікаційну роботу, рекомендовану кафедрою до захисту, завідувач кафедри скеровує на рецензію.

Рекомендована до захисту кваліфікаційна (магістерська) робота оприлюднюється на офіційному вебсайті Університету не пізніше, як за 5 днів до початку роботи екзаменаційної комісії.

Рецензування кваліфікаційних (магістерських) робіт проводять кваліфіковані фахівці відповідної галузі виробництва, наукових і проєктних організацій, освітніх установ, науково-педагогічні працівники Університету, які не працюють на кафедрі, на якій підготовлена робота та науково-педагогічні працівники інших вищих навчальних закладів. Склад рецензентів за поданням випускових кафедр затверджує декан факультету своїм розпорядженням (додаток Л) не пізніше як за місяць до початку роботи екзаменаційної комісії із захисту кваліфікаційних робіт.

Рецензія на кваліфікаційну (магістерську) роботу повинна містити:

- короткий зміст кваліфікаційної роботи та прийнятих рішень;
- висновок про відповідність кваліфікаційної роботи завданню;
- характеристику кожного розділу кваліфікаційної роботи;
- відповідність останнім досягненням науки і техніки, інноваційним методам роботи;
- зауваження до роботи; оцінку роботи за національною шкалою оцінювання знань.

Негативна рецензія не є підставою для недопущення роботи до захисту (пп.6.16 Положення).

За три дні до захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи кафедра передає секретарю екзаменаційної комісії:

- кваліфікаційну роботу, підписану виконавцем, науковим керівником і завідувачем кафедри;
- письмовий відгук керівника з характеристикою діяльності випускника під час виконання кваліфікаційної роботи;
- письмову рецензію на кваліфікаційну роботу.

До екзаменаційної комісії можуть подаватися й інші матеріали, які характеризують наукову і практичну цінність виконаної кваліфікаційної роботи: друковані статті за темою роботи, документи, що вказують на практичне застосування роботи, макети, зразки матеріалів, вироби тощо (пп.6.17 Положення).

3.2. Процедура захисту магістерської роботи

Захист кваліфікаційних (магістерських) робіт здійснюється, як правило, українською мовою. За рішенням вченої ради факультету, захист кваліфікаційної роботи може також відбуватися іноземною мовою (пп.6.18 Положення).

Засідання екзаменаційної комісії із захисту кваліфікаційних робіт мають відкритий (публічний) характер. У засіданнях екзаменаційної комісії можуть брати участь керівники робіт, викладачі кафедр, запрошені, бажаючі (пп.6.19 Положення).

Для розкриття змісту кваліфікаційної (магістерської) роботи здобувачу вищої освіти надають до 20 хвилин. Після доповіді здобувач вищої освіти відповідає на запитання членів екзаменаційної комісії. Питання можуть стосуватися як теми виконаної роботи, так і мати загальний характер у межах змісту навчальних дисциплін спеціальності (напрямку підготовки). За дозволом голови екзаменаційної комісії питання можуть ставити всі присутні на захисті. Після цього голова або секретар екзаменаційної комісії оголошує відгук керівника (додаток М) та рецензію (додаток Н). Після відповіді здобувача вищої освіти на зауваження рецензента захист закінчується (пп.6.20 Положення).

При оцінюванні кваліфікаційної (магістерської) роботи береться до уваги рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки здобувача вищої освіти, а також оцінки керівника та рецензента.

Захист кваліфікаційної роботи оцінюється за стобальною шкалою з наступним переведенням оцінки у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

Оцінка **«відмінно»** (90 – 100 балів) ставиться, коли здобувач: виконав кваліфікаційну роботу, яка має теоретичне й практичне значення; глибоко і повно розкрив зміст досліджуваної проблеми; критично й творчо використав наукову літературу з теми; володіє методами наукового дослідження; зіставляє різні думки, аргументує власну точку зору; володіє спеціальною термінологією; грамотно ілюструє твердження прикладами, результатами спостережень і експериментів; системно, логічно й повно викладає матеріал; не допускає

фактичних помилок; володіє культурою писемного мовлення, демонструє багатство словникового запасу, знання термінології.

Оцінка **«добре»** (75 – 89 балів) ставиться, коли студент: достатньо повно розкриває зміст проблеми; вміє аналізувати використану наукову літературу, але не завжди критично; вживає спеціальну термінологію, але не завжди доцільно; вміє зіставляти думки, твердження, відстоювати власну думку та ілюструвати теоретичні положення прикладами, результатами власних спостережень, даними експериментальних досліджень; має багатий словниковий запас; допускає 2-3 неточності при обґрунтуванні висновків та узагальнень; мають місце окремі мовні помилки й огріхи.

Оцінка **«задовільно»** (60 – 74 балів) ставиться, коли студент розкриває тему дослідження недостатньо глибоко; мало користується спеціальною науковою термінологією, допускає помилки у вживанні термінів; не завжди виявляє самостійність в оцінці наукових фактів; мало наводить прикладів, допускає помилки у висновках та узагальненнях; викладає матеріал непослідовно, з порушенням системності, не забезпечуючи композиційної стрункості роботи; допускає помилки в мовному оформленні; вирішує поставлені завдання фрагментарно, не пов'язуючи зміст суміжних дисциплін; список використаної літератури не повний, не досить критично використано окремі джерела.

Оцінка **«незадовільно»** (1 – 59 балів) ставиться, коли студент: демонструє нерозуміння сутності досліджуваної проблеми; не володіє спеціальною науковою термінологією; не використовує теоретичні знання для розв'язання практичних завдань; не вміє систематизувати та узагальнювати матеріал; не може аргументувати власну думку; допускає фактичні помилки; не володіє достатнім запасом спеціальних термінів, порушує послідовність викладу думок (пп.6.21 Положення).

IV. ПАМ'ЯТКА НАУКОВОМУ КЕРІВНИКУ ТА МАГІСТРАНТУ

Автономія закладу вищої освіти – самостійність, незалежність і відповідальність закладу вищої освіти у прийнятті рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, наукових досліджень, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, самостійного добору і розстановки кадрів у межах, встановлених Законом України «Про вищу освіту».

Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених Законом України «Про освіту», Законом України «Про вищу освіту» та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Атестація – встановлення відповідності результатів навчання (наукової або творчої роботи) здобувачів вищої освіти вимогам освітньої програми та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

Атестація здобувачів вищої освіти - встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Відгук наукового керівника – оцінка особи, яка здійснює безпосереднє керівництво підготовкою та написанням кваліфікаційної роботи; складається із обґрунтування актуальності теми, логічності і структури викладення матеріалу, якості огляду й аналізу літератури, коректності цитувань і посилань на наведені в тексті цитати інших авторів, коректності й обґрунтованості вибору методів дослідження, якості емпіричного матеріалу, ретельності обробки

експериментальних даних, коректності формулювання власних висновків, відповідності висновків меті та завданням роботи; аналізу повноти, завершеності, ступеню самостійності, якості оформлення роботи, практичної цінності роботи, а також особистого внеску здобувача вищої освіти в розробку порушених у роботі проблем.

Галузь знань – гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти широка предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей; основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

Екзаменаційна комісія – комісія, що створюється для проведення атестації випускників університету.

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

Заклад вищої освіти – окремий вид установи, яка є юридичною особою приватного або публічного права, діє згідно з виданою ліцензією на провадження освітньої діяльності на певних рівнях вищої освіти, проводить наукову, науково-технічну, інноваційну та/або методичну діяльність, забезпечує організацію освітнього процесу і здобуття особами вищої освіти, післядипломної освіти з урахуванням їхніх покликань, інтересів і здібностей.

Здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

Знання – осмислена та засвоєна суб'єктом інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (знання фактів та уявлення) і теоретичні (концептуальні, методологічні).

Кафедра – базовий структурний підрозділ вищого навчального закладу державної (комунальної) форми власності (його філій, інститутів, факультетів), що провадить освітню, методичну та/або наукову діяльність за певною спеціальністю чи міжгалузєвою групою спеціальностей, до складу якого входить не менше п'яти науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, і не менш як три з них мають науковий ступінь або вчене (почесне) звання.

Кваліфікаційна робота – самостійне теоретико-прикладне дослідження, виконується на завершальному етапі навчання здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським), другим (магістерським) рівнями вищої освіти. Передбачає проведення аналізу та теоретичного розроблення (моделювання та дослідження процесів і об'єктів) актуальних питань, проблем у відповідній галузі знань. Основне завдання кваліфікаційної (магістерської) роботи – отримання науково-обґрунтованих теоретичних або експериментальних результатів, які є важливими для певної галузі знань; виявлення рівня підготовленості студента до роботи у вищих навчальних закладах або наукових установах.

Кваліфікація – визнана закладом вищої освіти або іншим суб'єктом освітньої діяльності у сфері вищої освіти та засвідчена документом про вищу освіту сукупність визначених освітньою програмою та здобутих особою компетентностей (результатів навчання).

Компетентність – здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей; динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

Магістр – освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного

виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90-120 кредитів ЄКТС, обсяг освітньо-наукової програми - 120 кредитів ЄКТС. Освітньо-наукова програма магістра обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків.

Науково-педагогічні працівники – особи, які за основним місцем роботи у вищих навчальних закладах провадять навчальну, методичну, наукову та організаційну діяльність.

Національна рамка кваліфікацій – системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів освіти. Кожен рівень – це завершений етап освіти, що характеризується рівнем складності освітньої програми, сукупністю компетентностей особистості, які визначені, як правило, стандартом освіти та відповідають певному рівню Національної рамки кваліфікацій.

Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

Освітній процес – інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться у вищому навчальному закладі через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Предметна спеціальність – частина предметної області спеціальності, що охоплює освітні програми, спрямовані на підготовку педагогічних працівників, які здійснюють підготовку за одним або декількома предметами (інтегрованими

курсами), передбаченими законодавством у сфері повної загальної середньої освіти.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, що набуваються у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти.

Рецензія – фаховий аналіз та критична оцінка кваліфікаційної роботи студента, що надається висококваліфікованими фахівцями відповідної галузі виробництва, наукових і проєктних організацій, освітніх установ, науково-педагогічними працівниками Університету, які не працюють на кафедрі, на якій підготовлена робота, науково-педагогічними працівниками інших вищих навчальних закладів і містить оцінку роботи за визначеною шкалою оцінки знань.

Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

Спеціалізація – складова спеціальності, що може визначатися закладом вищої освіти та передбачає одну або декілька профільних спеціалізованих освітніх програм вищої або післядипломної освіти; частина предметної області спеціальності, яка може визначатися закладом вищої освіти та передбачає одну або декілька профільних спеціалізованих освітніх програм.

Студент – особа, зарахована до закладу вищої освіти з метою здобуття вищої освіти ступеня молодшого бакалавра, бакалавра чи магістра.

Уміння/навички – здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв’язання проблем. Уміння/навички поділяються на когнітивні (що включають логічне, інтуїтивне та творче мислення) і практичні (що включають ручну вправність, застосування практичних способів (методів), матеріалів, знарядь та інструментів, комунікацію).

Університет – багатогалузевий або галузевий вищий навчальний заклад, що провадить інноваційну освітню діяльність за різними ступенями вищої освіти, проводить фундаментальні та/або прикладні наукові дослідження, є

провідним науковим і методичним центром, має розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів, сприяє поширенню наукових знань та провадить культурно-просвітницьку діяльність.

Фабрикація – вигадання даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

Факультет – структурний підрозділ закладу вищої освіти, що об'єднує не менш як три кафедри та/або лабораторії, які в державних і комунальних закладах вищої освіти в сукупності забезпечують підготовку не менше 200 здобувачів вищої освіти денної та дуальної форм здобуття освіти (крім факультетів вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, закладів вищої освіти фізичного виховання і спорту, закладів вищої освіти культури та мистецтва).

Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

Хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ТА ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. ДСТУ 8302: 2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. *Видання офіційне*. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2017. 16 с. URL: <https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2018/pdf> (дата звернення: 06.05.2023).
2. ДСТУ 3008: 2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. *Видання офіційне*. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 26 с. URL: https://science.kname.edu.ua/images/dok/derzhstandart_3008_2015.pdf (дата звернення: 06.05.2023).
3. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (редакція від 01.01.2020, підстава – 27-ІХ). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 07.05.2023).
4. Національна рамка кваліфікацій. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/tag/natsionalna-ramka-kvalifikatsiy?&type=all&tag=natsionalna-ramka-kvalifikatsiy>
5. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра та магістра у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка : Затверджено Вченою Радою Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка від 19.10.2023 р. № 12. URL: (дата звернення: 16.11.2023).
6. Положення про організацію освітнього процесу у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка : Затверджено Вченою Радою Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка від 09.12.2015 р. № 16. URL: <https://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/polozhennya.pdf> (дата звернення: 05.05.2023).
7. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка : Затверджено Вченою Радою Дрогобицького державного

педагогічного університету імені Івана Франка від 24.12.2015 р. № 18.

URL:

https://drive.google.com/drive/folders/1Es0T_TdRKXOm0owBHrZz1YWUB1NPmb-z

8. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII (редакція від 16.01.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/ed20200116#n108>
9. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.05.2021 р. № 520. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/vishcha-osvita-ta-osvita-doroslikh/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukraini/zatverdzeni-standarti-vishchoi-osviti> (дата звернення: 05.05.2023).
10. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII (редакція від 16.08.2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

Додаток А
до Положення про атестацію здобувачів
вищої освіти ступеня бакалавра та магістра у Дрогобицькому державному
педагогічному університеті імені Івана Франка,
введеного в дію наказом ректора від 20 жовтня 2023 р. № 402

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Кафедра соціальної педагогіки та корекційної освіти

Зав. кафедрою _____

(підпис)

(дата)

ЗАВДАННЯ
на підготовку кваліфікаційної (магістерської) роботи

1. Тема _____

2. Керівник _____
(прізвище, ініціали, вчене звання, науковий ступінь)

3.

Студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

4. Перелік питань, що підлягають висвітленню у кваліфікаційній
роботі _____

5. Список рекомендованої літератури _____

6. Етапи підготовки роботи _____

№	Назва етапу	Термін виконання	Термін звіту перед керівником, кафедрою

Дата видачі завдання _____

Термін подачі роботи керівнику _____

З вимогами до виконання кваліфікаційної роботи і завданням ознайомлений (а)

(підпис студента)

Керівник _____

(підпис)

Примітка: заповнюється у 2-х екземплярах, один видається здобувачеві, другий залишається у справах кафедри.

Додаток Б
до Положення про атестацію здобувачів
вищої освіти ступеня бакалавра та магістра у Дрогобицькому державному
педагогічному університеті імені Івана Франка,
введеного в дію наказом ректора від 20 жовтня 2023 р. № 402

Міністерство освіти і науки України
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Кафедра соціальної педагогіки та корекційної освіти

«До захисту допускаю»

Завідувач кафедри соціальної педагогіки
та корекційної освіти,

доктор педагогічних наук, професор
_____ Тетяна ЛОГВИНЕНКО

« _____ » _____ 20 ____ р.

ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ УЧНІВ З ООП
В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки»

Магістерська робота

на здобуття кваліфікації – «Магістр освітніх, педагогічних наук»

за спеціалізацією «Інклюзивна освіта»

Автор роботи Роман АНДРІЄВСЬКИЙ _____
підпис

Науковий керівник кандидат педагогічних наук,
доцент Оксана ПРИСТАЙКО _____
підпис

Дрогобич, 20 ____

Додаток В
до Положення про атестацію здобувачів
вищої освіти ступеня бакалавра та магістра у Дрогобицькому державному
педагогічному університеті імені Івана Франка,
введеного в дію наказом ректора від 20 жовтня 2023 р. № 402

Захист кваліфікаційної (магістерської) роботи

_____ (тема роботи)

Оцінка за стобальною шкалою: _____

Оцінка за національною чотирибальною шкалою _____

Коротка мотивація захисту

_____ Дата

Голова ЕК _____

_____ підпис

_____ прізвище, ім'я

Секретар _____

ЕК _____

_____ підпис

_____ прізвище, ім'я

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	3
ВСТУП	4
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ В КОНТЕКСТІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ	7
1.1. Загальна характеристика професійної підготовки асистента вчителя в Україні	7
1.2. Нормативно-правове забезпечення професійної підготовки асистента вчителя	13
Висновки до першого розділу	20
РОЗДІЛ II. ПІДГОТОВКА АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ ДО РОБОТИ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	21
2.1. Зміст та форми підготовки асистента вчителя в закладах освіти	21
2.2. Особливості організації практичної підготовки асистента вчителя ..	28
2.3. Стан професійної підготовки асистента вчителя в закладах освіти ..	35
Висновки до другого розділу	42
РОЗДІЛ III. ПОРІВНЯЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ	44
3.1. Порівняльний аналіз професійної підготовки асистента вчителя в Україні та Польщі	44
3.2. Перспективні напрями використання прогресивних ідей досвіду Польщі з професійної підготовки асистента вчителя в Україні	51
Висновки до третього розділу	57
.....	
ВИСНОВКИ ЗАГАЛЬНІ	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	61
ДОДАТКИ	66

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ВПО	– внутрішньо переміщені особи
ДСТУ	– Державний Стандарт України
ЗЗСО	– Заклади загальної середньої освіти
ІНП	– індивідуальний навчальний план
ІПР	– індивідуальна програма розвитку
ІРЦ	– інклюзивно-ресурсний центр
Мінсоцполітики	– Міністерство соціальної політики України
МОН України	– Міністерство освіти і науки України
НуС	– навчання у співпраці
ООП	– особливі освітні потреби
ОМЗ	– обмежені можливості здоров'я
ОТГ	– об'єднана територіальна громада
ПМПК	– психолого-медико-педагогічна консультація
ТОТ	– тимчасово окупована територія
ЮНЕСКО	– Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури
ESPAD	– The European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs/Європейське опитування учнівської молоді щодо вживання алкоголю та наркотичних речовин - ЕСПАД
...	– ...

Зразок оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел (згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40)

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ПРИ НАПИСАННІ НАУКОВИХ РОБІТ

В Україні діють два затверджені Національні стандарти, що відповідають за оформлення бібліографічної інформації в науковій роботі.

1. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – [Чинний від 2007-07-01]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с.

Це регламентуючий документ для оформлення бібліографічних списків, списків використаної літератури, списків літератури в наукових роботах тощо.

2. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – [Уведено вперше ; чинний від 2016-07-01]. – Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 17 с.

Цей стандарт є регламентуючим документом для оформлення бібліографічних посилань та бібліографічних списків посилань у наукових роботах. Він установлює види бібліографічних посилань, правила та особливості їхнього складання й розміщення в документах. Стандарт поширюється на бібліографічні посилання в опублікованих і неопублікованих документах незалежно від носія інформації. «Списоквикористаної літератури» (як частини довідкового апарату) наводять у формі бібліографічного запису (ДСТУ ГОСТ 7.1:2006).

Згідно із [наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40](#) (zareєстровано в Мін'юсті 3 лютого 2017 р. № 155/30023) МОН України спростило вимоги до оформлення списку використаних джерел. Зокрема, на вибір можна використовувати Національний стандарт України [«Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015»](#) або один із [стилів, віднесених до рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій](#), які є загальнозживаними в зарубіжній практиці оформлення наукових робіт.

**ПРИКЛАДИ
ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ
У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**

згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40)

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги	
Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Андріяш В. Державна етнополітика України в умовах глобалізації. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 328 с. 2. Краснова М. В. Договори в екологічному праві України : навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Алерта, 2012. 216 с. 3. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с. 4. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи: інституційний вимір. Львів : Тріада плюс, 2004. 392 с. 5. Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с. 6. Федорова Л. Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті-1910-ті рр. Київ, 2013. 373 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 2. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 3. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с. 4. Васильєв С. В., Ніколенко Л. М. Доказування та докази у господарському процесі України : монографія. Харків : Еспада, 2004. 192 с. 5. Каткова Т. В., Каткова А. Г. Закінчення досудового слідства у кримінальних справах : практич. посіб. Харків : Право, 2011. 136 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В. Окреме провадження : монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків : Право, 2011. 312 с.

	<p>2. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с.</p> <p>3. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.</p> <p>4. Zhovinsky E.Ya., Kryuchenko N.O., Paparyha P.S. Geochemistry of Environmental Objects of the Carpathian Biosphere Reserve. Kyiv, 2013. 100 p.</p>
Чотири і більше авторів	<p>1. Прилипко С. М., Ярошенко О. М., Мороз С. В., Малиновська К. А. Укладення трудового договору: теоретико-прикладне дослідження : монографія. Харків : Юрайт, 2013. 288 с.</p> <p>2. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с.</p> <p>3. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.</p> <p>4. The mutual fund industry: Competition and investor welfare / R. G. Hubbard et. al. New York, NY : Columbia University Press, 2010. 256 p.</p>
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	<p>1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с.</p> <p>2. Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально-виконавче право України : навч. посіб. / ред. А. Х. Степанюк. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 624 с.</p> <p>3. Грошевий Ю. М. Вибрані праці / упоряд.: О. В. Капліна, В. І. Маринів. Харків : Право, 2011. 656 с.</p> <p>4. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.</p> <p>5. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / заг. ред. А. А. Руднік. Київ, 2003. 370 с.</p>
Без автора	<p>1. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.</p> <p>2. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / заг. ред. А. А. Руднік. Київ, 2003. 370 с.</p> <p>3. Політологічний енциклопедичний словник / упоряд.</p>

	<p>В. П. Горбатенко. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Генеза, 2004. 736 с.</p> <p>4. Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012. 464 с.</p> <p>5. Twenty-four hours a day. Miami, FL : BN Publishing, 2010. 400 p.</p>
Багатотомні видання	<p>1. Енциклопедія історії України : у 10 т. / ред. рада:В. М. Литвин (голова) та ін. ; НАН України, Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с.</p> <p>2. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика : у 3 кн. Київ : Ін Юре, 2007. Кн. 1 : Теоретичні засади та історія української кримінології. 424 с.</p> <p>3. Кучерявенко Н. П. Курс податкового права : в 6 т. Харків : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.</p> <p>4. Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології : вибр. твори. Київ : Рад. шк., 1983. Т. 1. 480 с.</p>
Частина видання	
Книги	<p>1. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.</p> <p>2. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197.</p> <p>3. Наумов М. С. Напрями впливу інтелектуалізації економіки на розвиток ринкових відносин в Україні. <i>Трансформаційні процеси в суспільстві в умовах інформаційної економіки</i> : монографія / В. П. Решетило, М. С. Наумов, Ю. В. Федотова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків, 2014. С. 213–241.</p> <p>4. Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. <i>Основи аграрного підприємництва</i> / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.</p>
Тези доповідей, матеріали конференцій	<p>1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017.</p>

	<p>С. 133–136.</p> <p>2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.</p> <p>3. Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. <i>Органічне виробництво і продовольча безпека</i> : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108.</p> <p>4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.</p>
<p>Статті із продовжуваних та періодичних видань</p>	<p>1. Кобильник В. Порівняльний метод як основа політологічного дослідження. <i>Збірник наукових праць «Політологічні студії»</i>. 2011. № 2. С. 54–65.</p> <p>2. Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</p> <p>3. Загірняк М., Костенко А. Про користування можливостями міжнародної бази даних Scopus. <i>Вища школа</i>. 2017. № 5–6. С. 48–55.</p> <p>4. Кармазіна М., Могилевець О. Становлення і розвиток порівняльної методології в політичних дослідженнях. <i>Політичний менеджмент</i>. 2006. № 5. С. 3–17.</p> <p>5. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p> <p>6. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.</p> <p>7. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.</p> <p>8. Dalton R.J. Comparative politics of the industrial democracies: from the Golden Age to island hopping.</p>

	Political Science. 1991. № 2. P. 15–43.
Інші видання	
Законодавчі та нормативні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543. 4. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10. 5. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141. 6. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i>. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.
Архівні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. 3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Патенти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с. 2. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл.

	12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.
Препринти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Проточність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). 2. Шилияев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. Центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).
Стандарти	<ol style="list-style-type: none"> 1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. 2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні покажчики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин.

	<p>Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10).</p> <p>3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).</p>
Електронні ресурси	<p>1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>2. Мар'їна О. Контент-стратегія бібліотек у цифровому середовищі <i>Бібліотечний вісник</i>. 2016. № 4. С. 8–12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2016_4_4 (дата звернення: 26.09.2017).</p> <p>3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridic_hni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>4. Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? Екологія життя : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua/ (дата звернення: 12.10.2017).</p>
Автореферати дисертацій	<p>1. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.</p> <p>2. Кравчук В. М. Припинення корпоративних правовідносин в господарських товариствах: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 Харків, 2010. 36 с.</p> <p>3. Старовойт С. В. Видавнича діяльність Національної академії наук України у 1918–1933 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2003. 20 с.</p>
Дисертації	<p>1. Євдоченко О.О. Європейське бізнес-середовище в розвитку міжнародної економічної діяльності : дис... канд. екон. наук : 08.05.01 / Київський національний економічний ун-т. Київ, 2005. 235 с.</p> <p>2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.</p>

	<p>3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.</p> <p>4. Bryant B. D. A sequentially articulated experiment to compare two instructional software input infrastructures: Doctoral dissertation / University at Albany. Albany, NY, 1998. 150 p.</p>
--	---

Додаток 3

до Положення про атестацію здобувачів
вищої освіти ступеня бакалавра та магістра у Дрогобицькому державному
педагогічному університеті імені Івана Франка,
введеного в дію наказом ректора від 20 жовтня 2023 р. № 402

Затверджую

Ректор (проректор) _____

підпис

_____ дата

Перелік

додатків до кваліфікаційних робіт,
які не підлягають передачі в архів університету

_____ назва кафедри

№	Тема кваліфікаційної роботи	Виконавець	Вид додатка	Місце зберігання	Примітка

Завідувач кафедри _____ (прізвище та ініціали)

_____ дата

Додаток К

до Положення про атестацію здобувачів
вищої освіти ступеня бакалавра та магістра у Дрогобицькому державному
педагогічному університеті імені Івана Франка,
введеного в дію наказом ректора від 20 жовтня 2023 р. № 402

ДОВІДКА

про впровадження результатів кваліфікаційної (магістерської) роботи

Результати кваліфікаційної роботи студента ___ курсу факультету _____

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

на тему _____

впроваджені в навчальний процес (виробництво) _____

_____ найменування установи, місто (район)

1. Вид впровадження (методика, рекомендації, програми для ПК, набір дидактичних матеріалів, сценарії та ін.)

2. Область впровадження (проведення уроків, позакласна робота з фаху, виховна робота)

3. Науково-методична значимість роботи

4. Результати впровадження роботи в установі

Керівник установи

Науковий керівник роботи

_____ дата

_____ підпис

_____ дата

_____ підпис

Додаток Л
до Положення про атестацію здобувачів
вищої освіти ступеня бакалавра та магістра у Дрогобицькому державному
педагогічному університеті імені Івана Франка,
введеного в дію наказом ректора від 20 жовтня 2023 р. № 402

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ, ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

м. Дрогобич

_____ 20____ р.

№ _____

**Про призначення рецензентів
кваліфікаційних робіт**

Призначити рецензентів кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти
_____ форми здобуття освіти у 20__ році згідно з додатками 1 - ____ .

Декан

підпис

прізвище, ініціали

Додаток _____

до розпорядження від _____ № _____

Ступінь вищої освіти _____
бакалавр, магістр

№ з/п	Прізвище, ім'я та по батькові студента	Тема кваліфікаційної роботи	Рецензент (прізвище та ініціали, науковий ступінь, вчене звання, посада та місце праці)
Спеціальність			
1			
2			
3			

*Зразок оформлення відгуку наукового керівника
кваліфікаційної (магістерської) роботи*

ВІДГУК

наукового керівника кваліфікаційної (магістерської) роботи

виконаної на тему:

«Розвиток соціальності учнів в умовах інклюзивної освіти»

здобувачем (-ою) Романом АНДРІЄВСЬКИМ

[Текст відгуку наукового керівника кваліфікаційної (магістерської) роботи]

Відгук повинен завершуватися таким чином:

Кваліфікаційна (магістерська) робота Романа АНДРІЄВСЬКОГО виконана в достатньому обсязі, рівень підготовки здобувача (-ки) відповідає вимогам ступеню вищої освіти «магістр» і може бути рекомендована до захисту, а її автору (-ці), здобувачу (-ці) Роману АНДРІЄВСЬКОМУ, може бути присвоєна освітня кваліфікація «Магістр освітніх, педагогічних наук за спеціалізацією «Інклюзивна освіта».

Науковий керівник

кваліфікаційної (магістерської) роботи

доктор педагогічних наук, професор

_____ Тетяна ЛОГВИНЕНКО
(підпис)

Зразок оформлення рецензії на кваліфікаційну (магістерську) роботу

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну (магістерську) роботу

виконану на тему:

«Розвиток соціальності учнів в умовах інклюзивної освіти»

здобувачем (-ою) *Романом АНДРІЄВСЬКИМ*

[Текст рецензії]

Рецензія повинна завершуватися таким чином:

У цілому робота виконана в достатньому обсязі, цілком відповідає встановленим вимогам до кваліфікаційної (магістерської) роботи і заслуговує оцінки «_____», а її автору (-ці), здобувачу (-ці) Роману АНДРІЄВСЬКОМУ, може бути присвоєна освітня кваліфікація «Магістр освітніх, педагогічних наук за спеціалізацією «Інклюзивна освіта».

Рецензент

доцент кафедри психології

ДДПУ ім. І. Франка,

кандидат психологічних наук, доцент _____ Богдан ЗАГОРИЛЯК
(підпис)

Печатка установи, організації рецензента повинна охоплювати останні кілька літер посади особи, яка підписує рецензію